

Äänestyksen tulokset

Sarja 1. Kautta aikojen merkittävimmät suomalaiset kemiassa tai biokemiassa tieteellisen uransa luoneet tutkijat tai innovaattorit.

1. **Artturi I. Virtanen** (151 ääntä)

2. **Gustaf Komppa** (114)

3. **Johan Gadolin** (109)

Mitalistien takana: Asko Melaja (22), Petri Bryk (21), Olavi Erämetsä (16), Eero Tommila (14), Anders Ringbom (12), Tor-Magnus Enari (11).

Sarja 2. Merkittävimmät suomalaiset kemiassa tai biokemiassa vaikuttavat nykytutkijat tai -innovaattorit.

1. **Jorma K. Miettinen** (52 ääntä)

2. **Mirja Salkinoja-Salonen** (34)

3. **Markku Leskelä** (28)

Eturivissä mukana: Pentti Törmälä (26), Pekka Pyykkö (23), Jaakko Paasivirta (21), Outi Krause (19), Markku Räsänen (19), Kai Simons (19), Johan Gullichsen (19), Lauri Niinistö (17), Liisa Viikari (16), Carl G. Gahmberg (16), Bjarne Holmbom (14), Ari Koskinen (14).

Sarja 3. Kautta aikojen merkittävimmät suomalaiset kemian tai biokemian saavutukset tai innovaatiot.

1. **AIV-rehu** (153 ääntä)

2. **Ksylitolin teollinen valmistusprosessi** (129)

3. **Liekkisulatusprosessi** (58)

Kärjen tuntumassa: Kamferin totaalisynteesi (56), Yttriumin löytyminen (53), Atomikerroskasvatus (50), Karboksimetyyliselluloosan valmistusprosessi (23), Harvinaisten maametallien erottaminen apatiitista (16), AIV-voisuola (14).

Sarja 4. Merkittävimmät tai tulevaisuudessa potentiaalisimmat suomalaiset kemian tai biokemian viime aikojen (1980–2004) saavutukset tai innovaatiot.

1. **Kolesterolia alentavat Benecol-tuotteet** (92 ääntä)

2. **Biohajoavat istukkeet lääketieteessä** (77)

3. **Autojen pakokaasukatalysaattorit** (66)

Suosiossa myös: Vähärikkiset polttoaineet (42), Entakaponi-lääke Parkinsonin taudin hoitoon (38), Entsyymien käyttö sellun valkaisussa (35), Ensimmäisen argonyhdisteen valmistaminen (30), Suhteellisuusteorian merkityksen osoittaminen raskaiden alkuaineiden kemiassa (28), Sähköajohtavat muovit (22).

Suurin suomalainen kemisti -äänestyksen saldo:

Loistavia kemistejä, hienoja saavutuksia

Eturivin suomalaiset kemistit ja Suomen kemian tähtisaavutukset ovat selvillä. Tuloksen ratkaisivat Kemia-Kemi-lehden lukijat kaksivaiheisessa äänestyksessä. Henkilösarjojen kärkikolmikot esitellään tässä lehdessä. Kärkeen sijoittuneita saavutuksia ja innovaatioita sekä niiden keksijöitä esittelevä artikkelisarja alkaa seuraavassa numerossa.

LEENA LAITINEN

Äänestykseen osallistui kaikkiaan 257 *Kemia-Kemi*-lehden lukijaa, joista 122 antoi äänensä internetin kautta ja 135 kirjallisella lomakkeella. Äänestyksessä oli neljä sarjaa, joista jokaisessa sai antaa äänen kolmelle ehdokkaalle. Ääniä oli siten jaossa 771 kussakin sarjassa.

Käytännössä ääniä annettiin jonkin verran vähemmän, sillä jotkut äänestivät vain yhtä ehdokasta jokaisessa sarjassa. Muutamat jättivät äänestämättä yhdessä tai useammassa sarjassa.

Äänestys toteutettiin yhteistyössä Kemianteollisuus ry:n kanssa. Tulokset on koottu yhteen edelliselle sivulle.

Mitalikolmikko erottui kirokkaasti sarjassa 1, jossa etsittiin kautta aikojen merkittävimpiä suomalaisia kemistejä ja biokemistejä. Ylivoimaisen voittajan A.I. Virtasen lisäksi Gustaf Komppa ja Johan Gadolin saivat kumpikin yli sata ääntä, kun seuraaviksi sijoittuneet saivat parinkymmenen äänen molemmin puolin.

Sarjassa 2, jossa ääniä annettiin nykytutkijoille ja -innovaattoreille, äänten hajonta oli suurta ja äänierot pieniä. Kärki erottui silti joukosta. Kärkiviisikon takana kahdeksan seuraavaa sijoittui kuuden äänen sisään. Äänittä ei jäänyt yksikään ehdokkaista.

Kaikkien aikojen kemian saavutuksia ja innovaatioita käsitelleessä sarjassa 3 erottui ylivoimainen voittajakaksikko, AIV-suola ja ksylitolin teollinen valmistus. Kolmannesta sijasta käytiin tiukempi taisto, jossa Outokummun liekkisulatusprosessi ohitti muutamalla äänellä kamferin totaalisynteesin, yttriumin löytymisen ja atomikerroskasvatuksen.

Uudempien saavutusten sarjassa 4 kärkikolmikko erottui selkeästi. Äänestäjät arvostivat erityisesti kaupallisen menestyksen jo saavuttaneita innovaatioita, mutta runsaasti ääniä sai myös kaksi perustut-

kimuksen saavutusta, argonyhdisteen valmistaminen ja suhteellisuusteorian merkityksen osoittaminen raskaiden alkuaineiden kemiassa.

Näin syntyivät ehdokaslistat

- *Kemia-Kemi*-lehden toimitus teki ensimmäisen version ehdokaslistoista kirjallisten lähteiden ja asiantuntijakeskustelujen pohjalta.
- Toistakymmentä eri kemian aloja edustavaa asiantuntijaa kävi alustavat listat kohta kohdalta läpi ehdottajan lisäyksiä, poistoja ja tarkennuksia.
- *Kemia-Kemi*-lehden internet-sivulla toteutettiin äänestyksen ensimmäinen, kaikille avoin vaihe, jossa oli tilaisuus esittää ehdokkaita neljään sarjaan.
- Lopulliset ehdokaslistat muotoutuivat asiantuntijakommenttien ja yleisön ehdotusten pohjalta. Listojen yksityiskohdat ja vuosiluvut tarkistettiin kirjallisista lähteistä.